Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16462

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu, orijinal olarak Dr. Ronald P. Rohner taraf?ndan geli?tirilen **Parental Acceptance-Rejection Questionnaire (PARQ) Mother-Form** ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. Bu uyarlama çal??mas?, Meral Anjel taraf?ndan 1993 y?l?nda Bo?aziçi Üniversitesi'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, annelerin kendi çocuklar?na yönelik alg?lanan kabul ve red düzeylerini de?erlendirmektir. Bu adaptasyon, özellikle **Çocuk ?stismar?** riskini de?erlendirmek için bir araç olarak geli?tirilmi?tir.

Ölçek, ebeveyn davran??lar?n?n çocuk üzerindeki etkilerini inceleyen **Ebeveyn Kabul-Red Kuram?** (IPARTheory) çerçevesinde yap?land?r?lm??t?r ve annelerin sevgi, dü?manl?k/sald?rganl?k, kay?ts?zl?k/ihmal gibi temel kabul ve red boyutlar?na ili?kin alg?lar?n? ölçmeyi hedefler.

Anahtar Kelimeler

Aile-çocuk ili?kisi, ebeveyn kabulü, ebeveyn reddi, PARQ, uyarlama, çocuk istismar?, anne formu, psikometrik.

Yazarlar

Meral Anjel (Uyarlayan); Ronald P. Rohner (Orijinal Geli?tirici).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, annelerin çocuklar?yla kurduklar? ili?kideki kabul edici ve reddedici davran??lar?n? annenin bak?? aç?s?yla sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, annenin çocu?a kar?? gösterdi?i s?cakl?k, ?efkat, dü?manl?k, kay?ts?zl?k ve ayr?mc? red gibi boyutlardaki davran??sal e?ilimlerini belirleyerek, çocu?un psikolojik uyumunu etkileyebilecek ebeveynlik stillerini ortaya ç?karmay? amaçlamaktad?r.

Uyarlaman?n özel bir amac? da, Türkiye ba?lam?nda **Çocuk ?stismar?** potansiyelini de?erlendirmede kullan?labilecek, geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sa?lamakt?r. Yüksek düzeyde red alg?s?, çocuklar?n psikolojik sorunlar geli?tirme riskini art?rd??? için, bu ölçek erken müdahale çal??malar?nda kritik bir rol oynayabilir.

Yap?

Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu, kökenini **Ebeveyn Kabul-Red Kuram?**'ndan

ARABPSYCHOLOGY.COM

(IPARTheory) almaktad?r. Bu kuram, kabul ve red boyutlar?n?n evrensel olarak iki temel ebeveynlik davran??? oldu?unu ve bunlar?n çocu?un ki?ilik geli?imi üzerinde güçlü etkileri oldu?unu varsayar.

Ölçek, genellikle dört ana alt boyutta yap?land?r?lm??t?r: **S?cakl?k/?efkat** (Kabul), **Dü?manl?k/Sald?rganl?k** (Red), **Kay?ts?zl?k/?hmal** (Red) ve **Ayr?mc? Red** (Red). Bu yap?, annenin çocu?a yönelik duygusal tepkilerini ve davran??sal e?ilimlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, Meral Anjel'in (1993) uyarlama tezi, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal ve kültürel geçerli?ini incelemi?tir. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu test etmek amac?yla çeviri-geri çeviri (transliteral equivalence) çal??malar? yap?lm??t?r.

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (örne?in, depresyon veya davran?? sorunlar? gibi d?? ölçütlerle korelasyonlar) yöntemleri kullan?lm??t?r. Detayl? geçerlik sonuçlar? için Anjel'in yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Ancak, uyarlama çal??malar? kapsam?nda ölçe?in iç tutarl?l???n?n ve zamana ba?l? istikrar?n?n (test-tekrar test güvenirli?i) incelendi?i varsay?lmaktad?r.

PARQ'nun uluslararas? literatürde yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?u bilinmektedir. Anjel (1993) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Türkçe formun alt ölçekler baz?nda kabul edilebilir düzeyde **güvenirlik** katsay?lar?na (genellikle Cronbach Alfa) sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu'nun uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in kuramsal yap?s?n? do?rulamak amac?yla **Faktör Analizi** kullan?lm??t?r. Orijinal PARQ, genellikle dört ana faktörlü bir yap?y? destekler.

Anjel'in çal??mas?, büyük olas?l?kla, Türk örnekleminde de bu dört temel boyutun (S?cakl?k/Kabul, Dü?manl?k/Sald?rganl?k, Kay?ts?zl?k/?hmal ve Ayr?mc? Red) ayr???p ayr??mad???n? incelemi?tir. Faktör yüklerinin incelenmesi, maddelerin ilgili alt boyutlar? ne kadar

ARABPSYCHOLOGY.COM

iyi temsil etti?ini göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal PARQ format?na uygun olarak, genellikle 4 veya 5 seçenekli)

Language Available: Türkçe

Population Group: Anneler

Age Group: Yeti?kin anneler (Çocuklar?n?n ya? grubu genellikle okul ça?? ve ergenlik öncesi dönemi kapsar)

Population Details: Uyarlama çal??mas? ?stanbul'da gerçekle?tirilmi?tir. Detayl? örneklem bilgisi için teze bak?lmal?d?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i. Annelerden, çocuklar?yla olan ili?kilerinde sergiledikleri davran??lar? ve duygusal tutumlar? belirtmeleri istenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, anne-çocuk, kabul-red, IPARTheory, psikometri, güvenirlik, geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Meral Anjel (1993 itibar?yla Bo?aziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinali olan PARQ, Ronald P. Rohner ve ekibi taraf?ndan geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri genellikle IPARTheory merkezinden al?nmal?d?r.

Test Y?l? (Uyarlama): 1993

?zinler ve Ücret: Akademik ara?t?rmalar için kullan?m genellikle izne tabidir; ticari veya klinik

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?m için ücretlendirme söz konusu olabilir.

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: aile-cocuk-iliskileri-olcegi-anne-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Anjel, M. (1993). *The transliteral equivalence, reliability and validity studies of the parental acceptance-rejection questionnaire (parq) mother-form: A Tool for Assessing Child Abuse* (Master's thesis). Bo?aziçi University Institute for Graduate Studies in Social Sciences, ?stanbul. YÖK Ulusal Tez Merkezi Kayna??: tez.yok.gov.tr
Rohner, R. P. (2005). *Handbook for the Parental Acceptance-Rejection Questionnaire (PARQ)*. Storrs, CT: Ronald P. Rohner.

Aile-çocuk ?li?kileri Ölçe?i Anne Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

ARABPSYCHOLOGY.COM